

(i) Printed Pages : 4

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

3	3	7	3
---	---	---	---

Exam. Code :

0	4	0	3
---	---	---	---

Master of Arts (Sociology) 3rd Semester

(2123)

SOCIOLOGY OF CRIME

Paper : SOC-O-934 (In all Mediums)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

Note :—(1) Attempt **FIVE** questions in all.

(2) Question No. 1 is compulsory.

(3) Attempt **ONE** question from each unit.

1. Answer **ALL** the following in about **30-35** lines each :—

(i) Deviance

(ii) Crime

(iii) Aggravated Assault

(iv) White-Collar Crime

(v) Retributive theory of Punishment

(vi) Capital punishment

(vii) Whipping

(viii) Imprisonment

(ix) Importance of Prison based correction

(x) Rehabilitation.

10×2=20

UNIT—I

2. Discuss in detail Classical School of criminology. 15
3. Critically examine conflict approach of criminology. 15

UNIT—II

4. Define property offence. Highlight with examples various economic crimes. 15
5. Write a detailed note on Corporate Crime. 15

UNIT—III

6. What do you understand by Reformatory theory of Punishment ? 15
7. Explain briefly various types of Punishment. 15

UNIT—IV

8. Discuss in detail New Delhi Model of Correction. 15
9. Explain in detail about various Community based correctional programmes. 15

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :— (1) कुल पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए।
(2) प्रश्न क्रमांक 1 अनिवार्य है।
(3) प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न का उत्तर दीजिए।

1. निम्नलिखित सभी का उत्तर लगभग 30-35 पंक्तियों में दें :

- (i) विचलन
- (ii) अपराध
- (iii) गंभीर हमला
- (iv) सफेदपोश अपराध
- (v) दंड का प्रतिकारात्मक सिद्धांत
- (vi) मृत्युदंड
- (vii) कोड़े मारना
- (viii) कारावास

(ix) जेल आधारित सुधार का महत्व

(x) पुनर्वास।

10×2=20

यूनिट-I

2. अपराधशास्त्र की शास्त्रीय विचारधारा पर विस्तार से चर्चा करें।
15
3. अपराधशास्त्र के संघर्ष दृष्टिकोण का आलोचनात्मक परीक्षण करें।
15

यूनिट-II

4. संपत्ति अपराध को परिभाषित करें। विभिन्न आर्थिक अपराधों पर उदाहरण सहित प्रकाश डालिए।
15
5. कॉर्पोरेट अपराध पर एक विस्तृत नोट लिखें।
15

यूनिट-III

6. दण्ड के सुधारात्मक सिद्धांत से आप क्या समझते हैं ?
15
7. दंड के विभिन्न प्रकारों को संक्षेप में समझाइये।
15

यूनिट-IV

8. नई दिल्ली सुधार मॉडल की विस्तार से चर्चा करें।
15
9. विभिन्न समुदाय आधारित सुधारात्मक कार्यक्रमों के बारे में विस्तार से बताएं।
15

(पंजाबी अनुवाद)

नोट :— (1) कुल पंज प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

(2) प्रश्न नंबर 1 लाज़मी है।

(3) प्रत्येक यूनिट ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰश्न ਕਰੋ।

1. ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 30-35 ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ :

(i) ਵਿਵਹਾਰ

(ii) ਅਪਰਾਧ

(iii) ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹਮਲਾ

- (iv) ਵ੍ਹਾਈਟ-ਕਾਲਰ ਕਰਾਈਮ
- (v) ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸਿਧਾਂਤ
- (vi) ਵਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ
- (vii) ਕੋਰੜੇ ਮਾਰਨਾ
- (viii) ਕੈਦ
- (ix) ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਾਰਤ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ
- (x) ਪੁਨਰਵਾਸ।

10×2=20

ਯੂਨਿਟ-I

2. ਅਪਰਾਧ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
3. ਅਪਰਾਧ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-II

4. ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਰਥਿਕ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ। 15
5. ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਪਰਾਧ 'ਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-III

6. ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? 15
7. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦੱਸੋ। 15

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸੁਧਾਰ ਮਾਡਲ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 15
9. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭਾਈਚਾਰਕ ਅਧਾਰਤ ਸੁਧਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 15